

Національний науковий центр "Інститут аграрної економіки"

Таврійський державний агротехнологічний університет

Трачова Дар'я Миколаївна

**«РОЗВИТОК АМОРТИЗАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ:
ОБЛІКОВО-ІНФОРМАЦІЙНИЙ АСПЕКТ»**

Монографія

Київ 2018

УДК 657.425.003.3

Т 65

Монографія друкується за рішенням Вченої ради
ННЦ "Інститут аграрної економіки" місто Київ,
протокол №5 від 24 травня 2018 р.

Рецензенти:

М.І. Бондар, доктор економічних наук, професор, декан факультету обліку та податкового менеджменту, професор кафедри обліку та оподаткування Державного вищого навчального закладу Київський національний економічний університет ім. В. Гетьмана

Т.В. Давидюк, доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри економічного аналізу та обліку Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут»

Н.О. Лоханова, доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри бухгалтерського обліку та аудиту Одеського національного економічного університету

Т 65 Трачова Д. М. «Розвиток амортизаційної політики: обліково-інформаційний аспект» – Мелітополь : Видавничий будинок Мелітопольської міської друкарні, 2018. – 357 с.

ISBN 978-966-197-571-1

Монографія висвітлює комплекс теоретичних, концептуальних, організаційних та методичних проблем обліково-інформаційного забезпечення формування амортизаційної політики. Теоретичні положення та практичні рекомендації щодо удосконалення інформаційно-облікового аспекту формування амортизаційної політики будуть корисними для науковців, викладачів, аспірантів, студентів, керівників та бухгалтерів підприємств різних форм власності, організаційно-правових форм і видів діяльності, спеціалістів у галузі бухгалтерського обліку, фінансів, планування, фінансово-господарського контролю, економічного аналізу, які використовують творчий підхід до прийняття управлінських рішень.

УДК 657.425.003.3

ISBN 978-966-197-571-1

© Трачова Д. М., 2018

ЗМІСТ

ВСТУП.....	5
РОЗДІЛ 1 АМОРТИЗАЦІЙНА ПОЛІТИКА ПІДПРИЄМСТВА В ЕКОНОМІЧНИХ І ОБЛІКОВИХ ТЕОРІЯХ.....	16
1.1 Поняття амортизації в економічних і облікових теоріях.....	16
1.2 Роль інформаційно-облікового забезпечення в процесі формування амортизаційної політики.....	43
1.3 Вплив систем бухгалтерського обліку на формування амортизаційної політики.....	65
РОЗДІЛ 2 ДЕРЖАВНА РЕГУЛЯТОРНА ПОЛІТИКА В ЧАСТИНІ СПРИЯННЯ ФОРМУВАННЯ АМОРТИЗАЦІЙНОГО ФОНДУ ПІДПРИЄМСТВ.....	84
2.1 Складові державної регуляторної політики в частині формування амортизаційного фонду підприємства.....	84
2.2 Організаційні механізми формування амортизаційного фонду підприємств... 106	
2.3 Дослідження ролі прискореної амортизації в стимулюванні інноваційного розвитку підприємства.....	128
РОЗДІЛ 3 МЕТОДОЛОГІЯ ФОРМУВАННЯ АМОРТИЗАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ ПІДПРИЄМСТВА.....	150
3.1 Вплив облікового забезпечення на процес своєчасного оновлення необоротних активів.....	150
3.2 Дослідження впливу методики формування амортизаційного фонду на показники ефективності діяльності підприємств.....	161
3.3 Обґрунтування необхідності оптимізації формування амортизаційної політики підприємств.....	199
РОЗДІЛ 4. РОЗВИТОК ТЕОРІЇ І МЕТОДОЛОГІЇ ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АМОРТИЗАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ ПІДПРИЄМСТВ.....	214

4.1 Використання обліково-аналітичної інформації в процесі формування і контролю дотримання амортизаційної політики підприємств.....	214
4.2 Заходи державного протекціонізму здійснення амортизаційної політики в частині стимулювання до використання коштів амортизаційного фонду на інноваційне оновлення.....	239
4.3 Економічне обґрунтування амортизації необоротних активів за міжнародними стандартами фінансової звітності.	266
РОЗДІЛ 5. КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ АМОРТИЗАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ ПІДПРИЄМСТВА В ІНФОРМАЦІЙНУ ЕПОХУ РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ.....	287
5.1 Роль амортизаційної політики в досягненні мети бухгалтерського обліку.....	287
5.2 Концепція системи інформаційного забезпечення формування і дотримання контролю амортизаційної політики підприємства.....	295
5.3 Удосконалення формування інформації про стан необоротних активів.....	305
ВИСНОВКИ І ПРОПОЗИЦІЇ	330
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	335

ВСТУП

Актуальність теми дослідження. Глобалізація економічних процесів і суцільна інформатизація суспільства висувають нові вимоги до бухгалтерського обліку. Сучасне економічне середовище вимагає від облікових даних підвищеної оперативності із збереженням основних вимог: правдивості і достовірності. Доступ до інформації про діяльність підприємства стає ключовим фактором не тільки контролю а і його економічного розвитку. Особливо яскраво це можна спостерігати в частині здійснення операцій з необоротними активами підприємства.

Швидкі темпи технологічного прогресу висувають до виробничих потужностей підприємств підвищені вимоги в частині їх своєчасного оновлення. Питання формування технічного озброєння підприємства стає спільною справою технічних і економічних служб. Основним завданням обліку в цій ситуації є формування масиву даних про стан необоротних активів, ступінь їх зносу і строк корисного використання. При цьому необхідно обов'язково враховувати швидкі темпи підвищення вимог до продуктивних характеристик виробничих об'єктів.

В таких умовах бухгалтерський облік повинен виконувати не тільки інформаційну функцію, а і відповідну капіталізацію вартості активів шляхом здійснення відповідної амортизаційної політики. Оскільки облік спирається на сукупність нормативних актів і процедур, взяти на себе регулюючу і стимулюючу функцію в питанні формування амортизаційної політики повинна, перш за все, держава. За часів незалежності була затверджена Концепція формування амортизаційної політики держави, яка мала на меті відновити основну функцію амортизації – нагромадження резервів на оновлення необоротних активів. Однак не підкріплена змінами до нормативних актів бухгалтерського обліку, вона не мала очікуваного позитивного ефекту.